

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сант.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 сант.

ИЗЈАВА САУЧЕШЋА

Поводом смрти Г-ђе Харлеј

Његово Краљевско Височанство Наследник Престола Александар упутио је поводом трагичне смрти госпође Харлеј овај телеграм:

»ФЕЛДМАРШАЛУ ЛОРДУ ФРЕНЧУ — ЛОНДОН

Негујући српске избеглице у Битољу, Ваша је сестра пала као жртва варварства бугарског, који не престају бомбардовати ову отворену варош. Дубоко потресен јуначком смрћу ове врле жене, која је као достојна сестра једног врлог војника, у својој оданости ишла до потпуног самопрегоревања, ја Вам упућујем своје најискреније саучешће и израз своје најтоплије симпатије.

Фелдмаршал Лорд Френч на горњи телеграм нашега Наследника Престола одговорио је следећим телеграмом:

»Ја сам најдубље благодаран на добром и милостивом саучешћу Вашег Краљевског Височанства, које ћу саопштити свима члановима моје породице.

ПАД БАГДАДА

— Значај енглеског успеха у Месопотамији —

Јуче смо добили једну лепу и пријатну вест. Командаат енглеских трупа у Азији сер Станлеј Мод је јавио да су храбре трупе енглеског царства заузеле град Багдад, град који броји око двеста тисућа становника, највеће и најлепше место плодне и простране Месопотамије. И тако су Енглези, наши моћни савезници, прешли пут од Персијског Залива до овог места у дужини 560 километара, што представља даљину која је једнака растојању од Солуна до Новог Сада, а кад имамо у виду да је то огромна, пространа и једна од најбогатијих области турске империје, биће нам појмљиво и јасно да схватимо замахај тога великог успеха енглеских трупа. Тако су Турци забележили губитак још једног вилајета, који је по пространству већи од Србије, а кад овоме додамо и руско освојење ванског, ерзерумског и трапезундског вилајета, онда можемо констатовати да је отоманско царство изгубило, у току овог светског рата, територије које представљају величину свих српских земаља. Али није само ово. Вести које нам долазе из Месопотамије потврђују да се деморалисане турске трупе нагло повлаче према ванаду, јер им је према се-

веру угрожена одступница од стране руских Казака, који наступају са Хамадонских висова у правцу Тигра. И на основу тога ми можемо очекивати скоро спајање енглеско-руских снага на северу од Багдада, што ће несумњиво турске поразе претворити у праву катастрофу. Истовремено арапске побуне у областима светих градова Меке и Медине, потпомогнуте енглеским оружјем, прете да оцепе од Турске не само Хедас, већ и сво приморје Црвенога Мора а што је нарочито симптоматично, у тим критичним моментима, младотурске вође у својству најоданијих агената кајзерових, шаљу турске дивизије и корпусе на европске фронтове и то зашто? Да бране територије својих највећих непријатеља — Бугара. Они су упутили своје трупе у Галицију да заштите интересе двојне монархије, која је у својој прошлости везда тражила саучесника у деоби турске, и најпосле турске трупе су упућене чак и на фронт Риге да се тамо жртвују за славу и величину немачке државе, али зато су, ослабивши своје резерве у Азији, дозволили да доживе овакве поразе који су у ствари почетак свршетка њиховог државног живота.

Али енглески успеси у Месопотамији имају за нас и други значај. Позната је доктрина немачких политичара о ширењу германске власти над Истоком; план по коме је Берлин имао бити спојен преко Цариграда и Багдада са Персијским Заливом, што би немачким завојевачима неоспорно олакшало остварење колонијалне политике, ствар о којој смо и до сада опширније разлагали у нашем листу. Заузећем Месопотамије од стране енглеских трупа, осујећен је за сва времена германски план који је циљао на Персијски Залив и даље ка Индо-Кини. Гледајући тако на ствар, биће нам јасно и очигледно од колике је капиталне важности овај енглески успех на Истоку, који ће без сумње бити крунисан новим успесима и освојењима.

ПОЛИТИЧКЕ ВЕСТИ

Атина. — Влада је предала јуче одговор г. Гвјмену који се односи на вицеконте у Патрасу. Влада изражава жаљење и жаља да ће казнити виновнике и сменила капетана присталицата Дендриноса. Париз. — Председник Вилсон упутиће сенату »белу књигу« која садржи не само све дипломатске прописке које се односе на прекид односа између Немачке и Сједињених Држава, него и документе који доказују да су грф Берисдорф и немачки посланик припремали и подржавали многе завере, злочине и атентате јавног права и која су се десили последњих месеца у Сједињеним Државама. Атина. — Грф Бозлари је посетио јуче у подне г. Гвјмена коме је саопштио да су пуштен и слободу ухапшени Грци у Епору.

ЕРА ПРАВА

Једно раскршће историје — Превртнука се најавишенија страница историје. Петмесот стотина милиона људи који насељавају земљину куглу, видели су месеца фебруара 1917. год., како се отвара нова ера побољшања њихове судбине. Зар сви народи, без изузетка, нису ставили на гниће дивљим народима, који су срамотили цивилизацију, да је прошло њихово доба? Данас су Немачка и њена Култура, које су успеле

да покваре Аустрију, Бугарску и Турску, гурнуте у тамнију светлу. Америка, Кина и доминијуми управљају се са овом Европом пред варварима, који самбожишу сва доње инстинкте, и похизију им: »Стој!« Својим високим моралним правцем који она икје никад презтала вршати, својом несаваљљивом храброшћу, коју је развила у борби противу свих злоупотреба, неправди и насиља, тако него и због подвојних мула, Француска има права на врло нелику част што је прва понела заставу уврећене цивилизације. Француска 1870, година, побеђена, никад се није одрекла, за време ових четрдесет и четири године, да опет пође, себе ради а много више човечанства ради, путем који води величанству Права. Оваки смртни који се роди донасе на свет у илцима добре и лоше етрасти. Похваљујете вод дечета једне или друге и ви ће те добити поштене или неваљале жуде. И тако, немачке васпитане, које су до енора многи хвалили, има само један циљ: преласат еурових и крвничких етрасти, подмукуости и подле хинохризје. Покушајте да објасните овом народу лепоту дате речи, етидност лажа и преваре, ви ће те видети забезакнута створена, јер прик пут чују такав разговор и смеју вам се презирући вао, јер верује у вапу елабоет. За Немца елика иде испред права. Немац је елика евета, пошто на њ наађе, дома право. Кад је Француска навршила велику Револуцију, отога што извесни узвишени духови мешаху да је право било врло често непоштовано, елика је била дефицитивно побеђена. Данао француска Револуција арача над целим светом и подстаче великодупна дела који други народи остварују сваки дан. А шта је пак учинила Немачка? Она је вољно створила једно ратничко детвство коме је удахнула мржњу према свему ономе што је лепо и племенито. Она је целом свом огромном телу дала облик војске. Под једним суровим режвом она је милитарисала и потчинила све ресоре своје администрације и свога друштвеног живота. Немачки милитаризам је сав немачки народ који је сав смеитен у један једини мозак. Иавак овог мозга ништа не постоји. Ако објави рат, ништа га не може зауставити. Ако нареди крађу, насиље, убиство кајзер

може бити убијен да ће и најнижи слојеви његовог народа тако извршити његову наредбу. Чудовалите има 65 милиона доданики да наврше његова злочинства. Кад какав слободан или шмактен дух тражи да се чује, 65 милиона сатничара угуше крвница која је смео крвчије мислити него мозак. Али је највад једна сува светлости и јасности ускрета. Напредак лауке умкожавајући телеграфе, телефоне и радиостелеграфске станице, допринео је да се цело човечанство усправи у једном трезутку. Сви су слесни народи одлучили у истој минути, да кобни микроб немачке културе треба да буде уништен, ако се неће да се све изгуби због његове зараве. Свет саставља научне конгресе за борбу противу болести које тамане људски род, и таме уједно и за спас многобројних живота. Сад је он почео да саставља конгрес да би уништите немачку несрећу. Морало се одлучити да немачко крволонство или противу него. Избор је учињен. После тридесет ратних месеца цивилизација је додела своју дефинитивну одлуку. Немачка је осуђена. Нема више апелате. Она се мора потчинити, немачки народ мора разумети да је безповратно тучен, мора знати да се његова алочиства морају искорјати. Цивилизација мора узети под своју заштиту немачко детвство и васпитати га како би доцније могло живети у њеној средини и да му не падне на памет да прекузме да је опет уништи. Старишине разбојничког народа морају за свагда изчезнути, пошто се огромно сунце право рађа у свој својој вердој величанствости да обасја свет и да за навек уништи злочин. »Матек»

ГРУКА ШТАМПА

»Македонија«: Генерал Коракас говори. После историјског одласка г. Венизелоса и осталих корифеја из Атине, национална би идеја остала сазрим обезглављена да тамо није остао генерал Коракас. Пуштен из затвора, он је стигао у Солун, и из опширне изјаве уреднику овог листа доносимо само овај одломак: »Познати су вам догађаји од 18. новембра и после тога. Ови догађаји нису били ништа друго него разлог да се прекине велика струја војника и официра, која се са коликом силном мо-

ПРЕТПЛАТА ИЗДАШКИ:
Месечно 3 франка, годишњичко 9 франка,
годишње 36 франка
ЦЕНА ОГЛАСИМА:
Оваки елика 0.20 фран. од почетног реда, ваки елика по погодби. Новак се можда крвчи и можда елика и деловатомни естракитатима.
ЛНСТ ИЗДАВИ ОРАКЕ ЈАН ПО ПОДНЕ
Лонку елика преко Краљ. Сра. Генерал. Коментита у Солуну.
РУКОПИСИ ОВ НЕ ВРАЂАЈУ
Овак редакције Елокоме улица бр. 33 Salonique
Поједки бројеви се могу добити у Солуну под имену елика »Дружина српне елопел елика Вугароакте бр. 5, Белеу елика елика».

БАГДАД

Положај и важност вароши

После Смирне и Дамаска, Багдад је у азијској Турској најмногочуднија, а у погледу трговине и индустрије најважнија варош. Оснивач вароши је калиф Абу Џафар Алмансу. Багдад је био пет векова престоница калифа, и одликовао се великим развитком наука и вештина. 1401. године заузео је Багдад Тамерлан, а 1534. год. Турци, у чије је руке дошао дефинитивно тек 1638. Кад је се 1884. г. распао негдашњи багдадски пашалук, који је обухватао три вилајета (багдадски, мосулски и басорски) и у коме су биле вароши: Вавилон, Нинива, Селеукија и Ктезифон, тако чувене у старом веку, Багдад је постао главно место провинције Ирак араби.

Садашњи багдадски вилајет чини део отоманске администрације тек од краја прошлога века. Валије, упућиване од порте често су од становништва враћане. Багдадски вилајет има три округа: Багдад, где је седиште валије, Диванију и Кербелу, у којима су мутесарифи. Становништво вилајета цени се на милион становника. Оно готово и није груписано у села, већ живи више номадским животом.

Јужно од Багдада налазила се Божја Капија (Бабул-и а хаву), од које се још познају остаци. Ту су биле «висеће градине», које су чиниле једно од 7 светских чуда. На томе је месту умро Александар Велики.

Становници Багдада су муслимани, Арабљани, сунитског култа. Има и јевреја и хришћана. Багдад је украшен са неколико врло лепих базара, извесним бројем лепих кућа, једним понтоном на Тигру и негдашњом тополивноом. Главна производња су свила, кадиња, штофови, ножеви, седала и т. д. Производи од

Звезде су ретке, а месечев зраци који падају на звезде намени кућа дрхте. Звезде су ретке исто онако као што су ретки они који осећају патњу; месечев зраци дрхте груди као што под теретом душевног бола. Ту ти небо, месец људи, звезде буте, цела природа осећа тежину бола, само га људи не виде и не осећају.

Мил. П. Зечевић.

Заборањена љубав

Кад падне сунчана топлота на снежна поља и открије који кријачак земље, тада се заспава земља буди и сећа своје давне и бујне прошлости; тада се и јасетим прошлости своје, драга!

О тајни пролећа мени тајне говоре нови снови, снови нових

тром. На осталим секторима пуникарање и сукоби извјидица.

Кавкаски фронт. — У правцу Хамадана наше су трупе истисле 23. фебруара Турке са њихових положаја у близини Бисутуна које су место заузеле. Турци гоњени од наших трупа повлаче се ка Хаџи Абаду.

У области Риге наш пилот Кадафу оборно је један немачки аероплан. Непријатељски су авијатичари рањени и заробљени.

Енглески коминике

Лондон, 28. фебр.

У току претпрошле ноћи ми смо утврдили наше положаје северо-источно од Бушавена. У том крају наше су патроле продрле у непријатељске ровове и заробиле војнике. Јуче у јутру извршили смо сретан напад на немачке ровове јужно од Араса и поред жилавог отпора непријатеља, који је претрпео велике губитке.

Артиљеријска борба на Анкру.

Девет немачких аероплана оборени су или приморани, као и итежа, да се пуне на земљу.

Јављамо са сигурношћу да је најмање четири од њих уништено. Пег наших апарата паде.

Изјаве адмирала Корси

Поводом сумаренског рата

Рим, 28. фебр.

Италијански министар морине, адмирал Корси изложио је у парламенту предузете мере против аустро-немачких сумарена и ветакао је да је војни трафик еједне на кругу обалу Јадранског мора и Средоземним морем итезиван и стапан са врло мало губатака. Изнео је још да изнећу лађа које су налегле торпидирање, има много италијанских лађа благодарећи вентили и хладнојврности маринаца

После немине неколико топовских метака италијанска лађа је јуче бешто избегла непријатељски напад. Хвалајем наше трговачке бродове, министар је јавио да морал њихових посуда је тако висок да није потребно навикавати их на то. Он је одлучно тврдио да је наша трговачка морина уз припомоћ ратне флоте и у потпуној сагласности са савезничким флотама, могла поднети претње непријатеља које — рекао је он — игра своју последњу карту јер осећа да му се приближује дефинитиван пораз

види, да се не креће, да је нестане задуго, па ипак, у даном тренутку и на један само миг, једну само заповест свога шефа, она се може да исправи, да се појави и да оргија. (Читав детективски роман! Али у Источној Војсци има енглеских полицајаца који би за двадесет и четирна сата пронашли све те бандите, кад би им се само наређало. През.).

А харабашма јој је краљ. Он краин ову дружину, он је плаћа, он је снабдева, он је њена покретна сила. И догод су резервисти способни да раде, они ће радати. Доћи ће кан кадда ће Савезници овде признати да је ову дружину одавно требало уништити. Злу секућим најпре главу. А посао није тежак, нити захтева изузетна средства. Јача и

снажнија акција мале силе одређене на то, и лавовска кожа ће пасти. Кад се неутралне снаге покрет њихова шефа и оно неколико сушефова, тада ће као магла на сунчаном зрацама ишчанути мора која данас прати скује целу Стару Грчку. Још неколике гранате у дворште двора 18 новембра, и последаце би биле потпуно супротне од последица оних неколико капи китице за време битке на Ватерлоу. Али игра још није изгубљена. Има још времена да се предухитре нови догађаји, гори од преташњих. Довољно је да се војна акција ослободи већ од политичке и да се покрене без ње, а у случају потребе и уз пркос неодлучности њевој. (Подвучено у оригиналу. Број 1865).

Пол Луј

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Са солунског фронта

— француски коминике —

Солун, 28 фебруара

Јуче је била активност патрола и артиљеријска борба нарочито у области Битоља.

Једна непријатељска ескадрила аероплана бомбардовала је околну Вртекопа, проузрокујући многе губитке у болницама и амбулантама између персонала и болесника. На овај начин су убијене две сестре Енглескиње.

Немци су извршили ово бомбардовање и ако су болнице биле удаљене од сваке војне зграде и имале потпуно видне знаке Женевског Црвеног Крста.

Као одговор енглеска су авијатичари бомбардовали терен код Удова где се је немачка ескадрила спустила по повратку са њене експедиције.

Француски коминике

Париз, 28. фебр.

Између Соасона и Рејмса Французи су одбили овојом варом немачки пренад на положај у области Песл. Немци су претрпели губитке. Заробљено је војника.

У правцу Мезон де Шампањ, у току претпрошле ноћи постигнута су нова успеси у борби са бомбама.

Сукоби патроне на сектору Оберва. Французи су 23. фебруара запленили Немцима у области Мезон де Шампањ 12 митраљеза.

У Вевру, Французи су успели један пренад на немачке ровове северно од Сајпагреј.

У Лереу борба патрола. Французи су заробили неколико војника у околини Сент Мартена. Ноћ је прошао на миру на осталим фронтима.

Париз, 28. фебр.

(доцније)

Између Оазе и Есна француска је артиљерија успешно тукла немачке организације северозападно од Венгра. У Шампањ Французи су јуче после подне предузели напад на немачке положаје западно од Мезон де Шампања. На фронту од 1500. метара француске су трупе заузеле све немачке ровове, коју 185 и продрли у утврђену линију северно од овог брда. У току ове операције Французи су заробили 100 војника.

На обема обалама Мезе артиљеријска борба доста активна на сектору Авокур, Дуомон и Сент-Михела. Јуче су Немци бомбардовали са запаљивим гранатама отворену варош Солсон. Проузроковани су многобројни пожари.

Руски коминике

Петроград, 28. фебр.

Западни фронт. — Југозападно од језера Нарока и у области Сенике (35 врте југоисточно од Ковела) непријатељ је предузео нападе са загушљивим гасовима. Непријатељски покушај да прече у офанзиву спречен је нашом ва-

ФЕЉТОН

ДВЕ ПЕСМЕ

I.

Месече! Чуј ме старче, ти који си пуштао зраке на милијарде бића толико векова!.. Ти ме гледаш старче! Чуј ме: ти си стар, али твоје светле очи видеће су много штошта. Својим ближним зрацима, у чијим се таласима спајају љубљена бића, обавио си вековима. Својим меким и нежним зрацима миловао си толика бића; љубио си лица толико невиних чедра; гледао си толика миловања; слушао си толике пољубце и уздахе. У таласима твоје седе косе, љубавни парови највећу су љубав ствариле: у њиховој жаркој љубави Бог је

у име благослова свог тебе сјао. У тим таласима твоје, рајске светлости трепти слика највећег божијег дара!...

Старче многим си путе крчио зрацима својим; многа си бића спајао благословом својим; многе си светле суве скупио у старачка крила своја и давао утехе бохњима!...

Старче, ти си пратилац свих звезда Сапутница! — Па где је старче моја звезда? Каже ми где је она? — Пошла је на далеки пут кроз васону, али се са тога пута није вратила. Пут је водно и поред твоје постојбине и ти си је морао видети!

Старче, чуо сам још и то да

си ти господар свих звезда да су оне теби потчињене. Ти си једини који може да ми скене терет са душе, ако ми кажеш где је сада моја звезда пратила, моја сапутница!.. Ти си господар моћни господар, само да затресеш својим седим власима и она ће се јавити! Ах старче, ти си једини моћан.. не остављај ме у тузи, у вечној тузи за мојом звездом сапутницом!..

О, секи старче, што расипаш бледу светлост на мене? Што дрхте бледи зраци твога изнемоглог погледа? Што стојиш? Што укочено гледаш у мене? — Ти незнаш, ти не познајеш моју звезду сапутницу! Да... велим... не говори каље, имај милосрђа према мени!..

II.

Звездице, невини стадо без

пастира свој! Видите ли оног изнемоглог седог старца; видите ли седе власи његове како су пале на изнемогло тело његово? Видите ли безброј бора на његовом лицу; а видите ли још нешто: видите ли како су сувне очи његове упаде? — То је пастар ваш. Он вас напустио; он вам вековни пастир напустио своје невини стадо и не познаје пратице стада свој!

Па кад ми он није могао казати где је моја звезда пратила а ваша мада другарица, — кажите ми ви, ви познајте своју другарицу. Ах ни ви незнаете!..

Звездице! плачите! плачите, јер сте изгубиле другарицу своју! Плачите и ја ћу плакати са вама, јер сам изгубио водљиву своју, а без ње пута су ми крајни, живот ми је гора!

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

обележене, очигледно је да их је непријатељ намерно бомбардовао.

Америка пред ратом

Вашингтон, 28. фебр.

Један амерички коминички влашћује наоружане лађе, да отворе ватру против немачких сумарина, чим виде евентуалност напада. Очекује се објава рата у случају да немачки сумарини нападу америчке лађе. Советвеники бродарских радника одржали су јуче седницу, да би се споразумели о грађењу велике прекоокеанске трговачке флоте. (Радио).

Евакуација Либава

Петроград, 28. фебр.

Немачке административне власти евакуисале су из Либава у Митаву 15.000 рањеника евакуисано је у Немачку. (Радио).

Иагреди у Патрасу

Агенција „Радио“ саопштава:

Озбиљни инциденти десили су се у пристаништу Патраса. Грчка пристанишна лађа, на којој су били 2 грчки мрнар и 6 војника пуцала је на француски торпиљер Сабр, који је носио путнике на француску лађу „Корбиер“. Капетан „Корбиера“ отворио је ватру на грчку лађу и грчки матрози и војници принуђени су, да се предају.

Исте вечери, француски конзул пошао је на „Корбиер“ и један грчки официр хтео га је спречити. После живих протеста, конзул је успео да оде. Враћајући се са лађе, конзул је био нападнут од једног невилког лица, које му је хтео отети намирнице и одвести га у затвор. Грчки официри спречили су га, које конзула, да осигура одлазак за Солун једној српској породици и неким грчким цивилним лицима.

Извештен о свему томе француски посланик г. Гијмен упутно је енергичан протест г. Ламбросу резервнишћу будуће мере своје владе. Г. Ламброс је конференсио одмах с краљем, и по том упутно г. Гијмену званично писмо, обавештевши га, да је командант пристаништа у Патрасу смењен, да ће крвци бити кажњени, да је директор полиције дисциплински кажњен, префект је добио наредбу да изјави жалбе коњузулу, српска породица и грчка цивилна лица овлашћена су да отпутују, нападч конзула кажњен и најзад издата наредба да се спрече бујања нагледи.

Савезничка конференција у Паризу.

У споразуму са француском владом, белгијска влада узела је иницијативу да приреди једну савезничку конференцију у Паризу у циљу испитивања професионалног васпитања и питања која занимају ратне инвалиде.

Због тешкоћа које постоје у саобраћајним везама изишћу појединих савезничких земаља, француско-белгијски одбор овога удружења решио је да одложи отварање ове конференције које је било заказано за 13. фебруар за 23. април.

Позвате владе разних земаља, већ су одредиле своје делегате који ће имати да их представљају на овој конференцији. Али потребно је напоменути да се овај позив односи исто тако и на све специјалисте који се баве питањима која ће бити претресана на поменутој конференцији. Према томе горелменовани одбор позива усрдно ове да учествују на конгресу у своје приватном својству.

Безбедност.

Из Атине јављају: Министар је унутрашњих дела једном церкуларом наредио полицијским властима да предузме строге мере да се одржи јавна безбедност.

Паника у Цариграду.

Лондонски лист „Дејли Телеграф“ пише да је избила ужасна паника у Цариграду услед турског пораза у Багдаду.

Влада велико раздражење против Немаца који воде Турску у пропаст.

Поразена турска војска у тој области је са свим деморалисана. Животне намирнице и муниција недостају јој.

Губитци у бродовима.

Према једној депеши из Цариха немачки артилери су држали у Берлину конференцију на којој су већали о питањима која се односе на немачку флоту после рата.

Друштво артилери у Везеру изјавило је да се губици у трговачким бродовима пењу до сада на 1,800,000 тона у вредности од 840,000,000 марака.

Наоружање лађа.

Из Вашингтона јављају: Амерички су листови примили са ве-

ликим одушевљењем одлуку председника Велсона.

„Нју Јорк Хералд“ пише: Немачки генералштаб треба да зна да Сједињене Државе не могу дозволити да се њена права газе.

„Лержер“ из Филадельфије пише: Неодлучност се није могла дозволити. Наоружање лађа је примљено са одушевљењем од целе нације.

Благодарност.

Г. Петар Милојковић, поштански контролор из Битола положио је Владици Комесарица 40 драхми, да се подели сиротним српским избеглицама, место једно годишњег помена његовој мајци Јеласавети удови пок. Димитрија Милојковића проте из Неготина, а која је преминула прошле год. у Ајачи — Корвика.

Владина Комесарица овим путем изјављују у име сиротних српских избеглица своју благодарност каравапу.

Из канцеларије Владичин Комесара 27. фебруара 1917. год. Бр. 725 Солун.

Да се јави.

Да се јави канцеларија Владичин Комесара у Солуну Петар М. Илић, коњички наредник радне своштитења по акту бр. 723.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Мадрид. — Шпанија емитује зајам од једне милијарде, са 4 в по процента, који ће се аморти зирати за 50 година.

Лондон. — Ратни суд осудио је кривце, који су намерава ли да отрују г. Лојда Џорџа и Хендерсона, и то: Вилдона на 10 година робије, Магона 7, његову жену на 5 година.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта

Солун, 28 фебруара 27. фебруара уоб чајена каноника Велика активност обостраних авијација. Непријатељски авијатари бомбардовали су по нова болнице у Вертекопу и причинили многобројне жртве међу болесницима и санитетским особљем, две енглескине погинуле су. Ове су болнице потпуно издвојене од осталих логора и јасно

сваке и кадиве представљају годишњу вредност од 10 милиона франака. Трговачки извоз из Багдада износио је пре рата годишње 45 милиона, а увоз 75 милиона франака. Са Басором и Персијским Заливом био је везан турским и енглеским бродовима, а са Малом Азијом и Сиријом караванима.

КРИЗА У НЕМАЧКОЈ

Дипломатска обавештења

Женева, 28. фебр.

Читаве серије обавештења показују, колико је неповољно унутрашње стање у Немачкој. У баварском Ландтагу, војни министар Хелмхарт држао је дуг говор и рекао, да пошто је све о стању опробано, сад ваља набављати намирнице ловом и риболовом.

У Хесенском Ландтагу, социјалистички посланик Аделунг изјавио је, да је раднички сталеш у бедноме стању, да нема више намирница, и да је углај неприступачан радницима због огромне цене.

„Форверд“ је објавио говор посланика Хефека у пруском ландтагу, који оптужује јункере због оскудице. Сортноста међу старцима расте страховито, за раве се лако шаре, број самоубијства повећава се, стање је много озбиљније него што се изгледа.

Ова економске тешкоће проузрокују опозицију између различитих делова Немачке. „Минхенер Агенд Цајтунг“ објавио је молбу баварских хотелајера упутену диктатору намирница г. Батонку, у којој се вели:

„Баварска влада известила нас је да ако се средишњи одбор за снабдевање не постара да попуњава потражње артилије, она ће забранити приступ свима другим немачким поданицима у Баварску. Ова мера изазвала би пропаст баварске хотелске индустрије и поставила би непропустиву пролаз између Сев. и Јужне Немачке“

Будућа руска офанзива

Коментари мадарске штампе

Царих, 28. фебруара

Мадарска штампа сада дискутује прв. на о офанзивни одве-

ликог замашаја које ће се развити кроз кратко време.

Војни критичар „Владака“ посвећује руској војсци један дугачак чланак. Према томе критичару, руска војска која оперише на источном фронту добила је огромна појачања у току последњих месеца, нарочито на сектору која се пружа јужно од Припета.

Добра организација руске војске је заслуга руског министра војног генерала Белајева.

Царска наредба, која одређује обавезу војну службу до 45 година, прибавила је нове и свеже снаге. Од неког времена Руси нитде муницију и артиљерија са којом они располажу знатно је појачана. Топова долазе из енглеских, јапанских и америчких радионица.

Критичар закључује: Ми морамо очекивати вдућег пролећа нову руску офанзиву. Руска војска није она која је била последње године. Она је више ратоборна, боље организована и појачана у људима и муницији.

Војни критичар „Аз Ешта“ је такође мишљења да ће кроз најкрај време Руси предузети велику офанзиву. Реорганизација румунске војске и појачавање трупа које операшу у Румунији, показују да се непријатељски генералштаб решио да поврати Румунију.

ГОСПОЋИ ХАРЛЕЈ

Племенитој српској добротворки

Ти остави живот миран, На ратиште бојно пође, Где животе коси тиран, Ти са пуно воље дође.

Да поделиш: хлеба, јела, Рањеноме пружиш лека, Љубав твоја топла, вреда Кренула те из далека.

Узвишени позив свети, Самаријску службу праву Топ прекрати, душман крети Смртно рани тебе здраву.

Борила се за слободу, Узорита т' душа драга Рад слободе српском роду Сад уживај рајска блага.

За Српство си живот дала Лаворове венце бери Нека ти је вечна хвала Племенитог рода кћери поп-Трајко.

да слави В-скрсење учитеља свог, тада и ја дрхћући рукама западам воштанапцу и клечећи смерно славим болове душе моје..

Груди своје заштити кристачима; лице украсим сузама, а души дајем болове своје и тако оклећен певам песме Бола и Јаде, а Црни Анђела прате ме црним песмама својим.

Мил. П. Зечевић.

ВЕЧЕРЊИ МОТИВ

Угашен огњ сунчеве јаре. Хоризонт обавила таме. На улици сањивој лењо фењери гогу, док у окно моје собе кишне капље тихо, врло тихо добују и тајмствено песму шуме..

Милк. Умукао улични жигор и врева: клонуло цаске, природа

потајним дахом дише, и само по који пут гупо одјеку кораци чувара безбедности по каменој калдрки.

Јавиће се зора, плавокоса зора на ружичастим колима својим и руменам уснама љубавне заспаду земљу, пиће бистру росу са нежних цветова а опомињаће људе на тешке муке.

О, колико ће њих тада проклињати час њене опомене.

Мил. П. Зечевић.

† Светозар С. Филиповић

редов — пешак, славно пао у борби са некоим непријатељима Бугарима, м. окт. 1916. г.

Имењаче! рођен си у доброј и честитој кући твога оца Станоја Филиповића у селу Царевцу среза римског окр. пожарев, који

је обдарен са шест синова, шест српских војника, међу њима је најстарији син Стојадин чија си ти син и поред још твоја два млађа брата. Бог је хтео да сви троје будете учесници овога европскога рата а за право и слободан живот наше миле Отаџбине.

Твој најмлађи брат Чедо са пушком у руци, положио је свој млади живот за Отаџбину у 22 год. свога живота приликом прве најезде непријатеља у нашу питому Маџу. А и ти, који си сломно све ратне тешкоће још од 1912. г. као савестан и храбар војник положио свој живот за Краља и Отаџбину октобра ове године јер те је непријатељско зрно сирито ранило.

Имењаче, живео си у мади да твоје родитеље и твога младог

и нејаког Владу, једнога дана ослобођне видни и њима нападенима у невољи будеш. Тога бити неће, јер је твој млади живот пун идеала угашен, и тебе у даљини скрива црна земља, а далеко од свога завичаја. Они ће те чекати, али у задуц, јер тебе међу нама живима више нема.

Почивај мирно, и нека ти је лака српска грудина која те је младог покрила, а нама — твојим друговима и твојима на још нека је утеха јер си свој живот као војник за Краља и Отаџбину положио.

Слава ти и жекати Господу Бог да рајско маседе.

Положај. Твој имењак Светозар Д. Стојадиновић, п. дваредник.

ЦРНА ПЕСМА

Кад одјеку звани звона и пољуби народ у храм Божји дође

ПОШТА

За Србију

— Лука С. Влајнић, из Уба, рекао, пошта 111, извештава овога оца Светислава Влајнића трг. у Уба, да је здраво он, Бранко, Бора и Бура. Теча Петра и његов син Мале, такође су здраво и добро. Бора учи школу у Француској, а Бранко је добио две карте од куће. Лука је сазнао да је Јуда са децом код његових родитеља на Убу.

— Љубисав Бранковић млинар из Бањана, тамнавски, поднаредник, пошта 111, извештава Стевана Басичевића из Бањана да је здраво и добро са братом Раком, Светиславом, Браниславом и Младеном Бранковићем из Грабовца. Такође су здраво: Стеван Кузмариновић, Душан Сивчић, Цветке Цветковић, Бождар Лештарић, Јанко Маринковић и Лука Влајнић са Уба.

— Рад. Русаћ учитељ извештава сестру Даницу у Александрији да је жив и здрав. Одговор на пошту ХХ.

— Никола Михајловић трг. у Јагодина извештава Света да је његове три карте праме али се о Милутину ништа не зна.

— Милутин Изамовић болничар из Скопља, бугарски, извештава своју жену Милосаву и оца Иволина, да је са браћом Мисом и Дражом, као и сестрама: Мијом Цветковићем, Драгославом Ристаћем, Бориславом и Браном Лазаревићем, Обреном Ристаћем, В. Стојановићем, В. Томићем, Миланом и Сив. Радоновићем, Н. Симићем поруч. В. Урошевићем поручи. Миланом Дукићем поручи. живи и здрави и моли за извештај о њиховом здрављу.

— Ђеки Ђинђић Маринковић, Комајска 44, Београд. Кога је на испраници здравља у Француској, са њиме се дописујем и јавља ми да је добро. Поздрав свима. Драгомир А. Бурић, пошта ХП.

— Стојан М. Стошић поштом писар, извештава своју мајку Лелу уд. Мих. Стошића — Гринчарче у Браљу, и Даницу жену Николе Стошића кондукт. с.д.м. у Нишу, да је са браћом Николом и Велимирком, до данас живи и здрав и моли за извештај како су они. Извештај истим путем на пошту 44.

— Ранко Ж. Богдановић, пошта 999, из Забрежја, пословни велеопштиник, извештава Саву Миљина трг. из Обреновца, да му је брат Јанковић жив и здрав као и сест Милан. Моли Саву да извести његову жену Радолку, да је жив и здрав и да се јави картом и послао овац. Моли за одговор јер код куће они живи и здрав. Са њим је Радомир Павловић из Трстенице, Живан Богдановић, Драгољуб Јовановић и син му, Радован Поповић, Љубомир Павловић, Живорад Павловић, Добривој Ранковић, Богољуб Баић, Бошко Влашковић, Рада Глишић и Радомир Бранковић.

— Петко Јанковић болничар, извештава Милана Радојевића сестро Илино, ср. болничар, да

је са шураком Стаменом здрав и добро и моли за извештај о здрављу на дому, на пошту бр. 999.

— Добривоје Илић извештава своју жену Миљу у Трстеницу, да је са својим шураком Драгољубом здрав и добро, да му она јави како су у кући са здрављем и шта је са њеном сестром Ристом, која је остала у Призрену. Извештај на пошту 999.

Извештавам српску војску као и грађанство, да сам ресторацију:

„СРПСКИ КРАЉ“

улица Игњатијева бр. 74, где је била ж.к. Инспекција

поново отворено и потпуно снабдео добром српском кувачком и одличним пивом.

На горњем спрату ресторана је хотел „Лондон“, који има у добних соба, што је врло погодно за г. г. официре — путнике.

Моли за посету,
Душан Г. Марковић,
војни инвазив.

НОВЕ КЊИТЕ

Изашле су на штампе и пуштају се у продају ове књиге:

Са српског фронта. Од Б. Лазаревића. Цена 0.50 Д.

На помолу. Од Ива Ђишковића. Цена 1.50 Д.

Косово или Бој на Косову 1889. год. у народним песмама. Цена 1.— Д.

Књиге се могу добити:

- 1) Код издавача Николе Д. Брижића, новинара, у уредништву „Велике Србије“ у Солуну, на чију се адресу треба обратити и за расподају;
- 2) Код г. С. Стефановића, царицки, на служби при Финансијској Делегацији у Солуну;
- 3) У продавници српских књига у ресторацији „Београд“ у Солуну.
- 4) На фронту овлашћен је г. М. Богдановић, фотограф, да скупља претплату и врши поручења.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА „НЕСТОС“

КАЉЕВА НА ОРИЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос	Киви	Дук.	1.—
„	Глубек	„	0.80
„	Јани	„	0.65
„	Афрес	„	0.50

Најстарија и највећа радња у Солуну

нове поменне раба

МЕРКАДО ЛЕСИ

улица Великезасе бр. 81.

Припреке су огромне количине МЕКИНТОША за господе и даме, за г. г. нежидијеке и коњичке официре

„IMPERMEABLE“ енглески КВАЛИТЕТ ЕКОТРА

По цена које некадачују сваку конкуренцију.

Велики избор женских налета од шифона, штафа и т. д. најелегантнија крој по последњој парижској моди.

Ове недеље припремају се коштине, велике ширине од шениота, габардина и т. д.

ЦЕНЕ СУ СТРОГО УТВРЂЕНЕ.

СИНОВЕ Г. Ј. ПЕРИ И К° ДТД.

СОЛУН

НАЈВЕЋЕ ОТОВАРИШТЕ:

Козмачеварије, чарани, бижутерије, мерица, челик, металне калупи, мушкет. Париских артикала, женске модификације, гвождарије и т. д.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Предаја на поштом и на ентло по истој цени.

САЛОНИКА

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

Најбоље и најкукусије цигарете и дувачи свих врста.

Награђена првом највишом наградом на изложби у Филадельфији.

НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАНЦИНИЦАМА

Нарочито „Мирохато“ и ДУВАН ЗА ДУЛВ. 89—90

ПАРСКА ХИРУРШКА ЗУБНА КЛИНИКА

DR. X. САЛТИЕЛ И С. АРАМА

СА ПАРСКОГ УНИВЕРЗИТЕТА

Најмодернији зубно технички радови извршавају се у кратком року најсоцијалније.

СОЛУН, улица Птоломеон 37. угао ул. Великезасе 97.

Српско Трговачко Друштво А. Д.

из Београда.

— СОЛУН —

Улица Победе бр. 11, на коју до бископа „Павле“ (средина)

Обрада све банкарске, трговачке и транспортне послове. Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Србију, Швајцарску и све Савезничке државе.

Са поклонајом може новац да нам се упућује поштом или упућује у свима монетама.

У сваку новчаницу треба нам јавити тачну адресу лица има новац да се упути.

Прима новац на штедњу и чување.

Обавештења бесплатно. 21—30 УПРАВА

СРПСКА РЕСТОРАЦИЈА ПРВОГА РЕДА

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо у Солуну, морске пристаниште — кеј, улица Ники 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ „БЕОГРАД“

где се кувају само српска јела, а нарочито четвртком и недељом сарма од кисела купуса и недељом српска гибаница. Сваког дана купус кисео или подварак од рибанца.

Потрудили смо се и набавили чиста природна вина талијанска, француска и грчка и такође и француски и грчки коњак.

За сваки дан: Ђевапчића, гуљам, љубастике, шикете и пржена рибца за доручак од 8 сати пре подне.

Ручак од 11 до 2 а вечера од 6 до 10 сати по јеловнику.

Јела чисто српска са савешном машау.

Одличан српски кувар београђанин Никола Грба.

Куваћемо чисту српску каву, СЕРВИРАЊЕ БАНКЕТА прима се по умереној цени.

Препоручујући се српској војсци и публици, молимо је за посету.

С особитим поштовањем,
Кира Васић, трг. Београђанин
Васа Златаревић, ресторатор.

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА УНУТАРЊЕ БОЛЕСТИ

Д-Р АЛЕКСАНДРИДЕС

Управник болнице за заразне болести

Прима сваког дана од 11—12 пре и од 5—8 по подне у француској апотеци ул. Франк бр. 35 — у згради француске болнице — а од 2—4 по подне у својој стани, улица престолонаследника Ђорђа бр. 85 — у поредици ул. са булеваром краља Колета.

Поткоже убављивање Неосалварзана или и другог француског препарата „Salyl“ противу сифилиса.

Част ми је известити поштовану српску публику, да сам од 1-ог фебруара ове год. понова узео под заштиту:

ГРАНД ХОТЕЛ „ШАР“

који се налази у центру вароши Солуна, у улици и кварту „Беломбо, у близини главне пруге.

Хотел има 25 соба које одговарају свима хигијенским условима, добро електрично осветљење, 2 велика салона за пружање и одмор и једну терасу са изгледом на море.

Хотел је изнова реновиран и потпуно снабдевен свим врстама намештајем, чистоћа примерна, услуга брза. — Нарочито се препоручује г. г. српским официрима, чиновницима и трговцима. —

С поштовањем,
ПЕТАР Д. ПАРИЋ и Ко.
хотелијер.

Нова Књижара

МЕШУЛАМ и МАТАРАСО

43 улица Велики Александар 43 — Солун.

Велико отовариште своју канцеларијских потреба. Премаја антро и детаљ.

Препоручује се свима надлежствима и канцеларијама.

Цене најумереније. 65— 3